

Құрметті студент!

2018 жылы «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес - 1» бағытындағы мамандықтар тобының бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау 4 пән бойынша өткізіледі.

Жауап парақшасын өз мамандығыңыздың пәндері бойынша кестеде көрсетілген орын тәртібімен толтырыңыз.

Мамандық шифры	Мамандықтың атауы	Жауап парағының 6-9 секторларындағы пәндер реті
5B050800	«Есеп және аудит»	1. Экономикалық теория 2. Макроэкономика 3. Бухгалтерлік есеп негіздері 4. Басқару есебі I

- Сұрақ кітапшасындағы тестер келесі пәндерден тұрады:
  - Экономикалық теория
  - Макроэкономика
  - Бухгалтерлік есеп негіздері
  - Басқару есебі I
- Тестілеу уақыты – 180 минут.
Тестіленуші үшін тапсырма саны - 100 тест тапсырмалары.
- Тандаған жауапты жауап парағындағы пәнге сәйкес сектордың тиісті дөңгелекшесін толық бояу арқылы белгілеу керек.
- Есептеу жұмыстары үшін сұрақ кітапшасының бос орындарын пайдалануға болады.
- Жауап парағында көрсетілген секторларды мұқият толтыру керек.
- Тест аяқталғаннан кейін сұрақ кітапшасы мен жауап парағын аудитория кезекшісіне өткізу қажет.

7. - Сұрақ кітапшасын ауыстыруға;
- Сұрақ кітапшасын аудиториядан шығаруға;
- Анықтама материалдарын, калькуляторды, сөздікті, ұялы телефонды қолдануға
қатаң тиым салынады!

8. Студент тест тапсырмаларында берілген жауап нұсқаларынан болжалған дұрыс жауаптың барлығын белгілеп, толық жауап беруі керек. Толық жауапты таңдаған жағдайда студент ең жоғары 2 балл жинайды. Жіберілген қате үшін 1 балл кемітіледі. Студент дұрыс емес жауапты таңдаса немесе дұрыс жауапты таңдамаса қателік болып есептеледі.

Экономикалық теория

1. Экономикалық теорияның зерттеу әдістері:

- A) Ғылыми абстракция
- B) Жалпы және оқшау (локалды)
- C) Ұсыныс теориясы
- D) Әлеуметтік-құқықтық
- E) Сұраныс теориясы

2. Индукция ұғымы:

- A) Жеке фактілерден жалпы қорытынды шығару
- B) Жекеден жалпыға
- C) Заңдар мен категорияларды талдау
- D) Фактілерден теорияны талдап құрастыру
- E) Экономикалық теорияны абстракциялық қарастыру

3. Өнеркәсіп революциясы мен ҒТІІ даму деңгейі бойынша индустриалды даму дәуіріне дейінгі жүйе:

- A) ірі машиналық өндіріске дамыған тауар - ақша қатынастарына негізделеді
- B) негізгі ресурс ретінде ақпарат саналады, экономиканың бастаушы саласы – материалдық емес сала
- C) ауыл шаруашылығы натуралдық шаруашылық және қол еңбегі басым орын алады
- D) натуралды шаруашылық еңбегі дәстүр бойынша жалғасып, жүргізіліп отырады
- E) ұрпақтан ұрпаққа жалғасып отырған дәстүр мен салт бойынша қатынастар қалыптасады
- F) мемлекеттің егемендігі және ұлттық экономикасы жүзеге асырылады

4. Нарықтың мәні:

- A) Белгілі бір тауарлар мен қызметтерді, сатушылар мен сатып алушыларды бірге қосатын орын
- B) Өндіру, бөлу, айырбас, тұтыну және сатумен сатып алу арқылы жүзеге асырылатын ұйымдық-экономикалық қатыстар жүйесі
- C) Өнімнің нақты бағасы
- D) Айырбас айналыс категориялары өзара тығыз байланысты және тұрмыстық деңгейде жай теңестіріледі
- E) Шаруашылықтың құрылымдық бөлімдерінің мемлекет иелігінен алу және жекелендіру дәрежесі
- F) Сұраныс пен ұсыныс бағаны қалай анықтайтыны туралы түсінік

5. Индустриалдық жүйе:

- A) Мемлекет пен нарық механизмдерінің араласуы арқылы инновациялық технологияны жүзеге асыруға бағытталған
- B) Ресурстар мен өндіріс факторлары мемлекеттің қолында болып, мемлекеттік меншіктің үстемділігі жүргізіледі
- C) Натуралды шаруашылық еңбегі дәстүр бойынша жалғасып, жүргізіліп отырады
- D) Ірі машиналық өндіріске дамыған тауар- ақша қатынастарына негізделеді
- E) Мемлекеттің егемендігі және ұлттық экономиканы жүзеге асырады

6. Нарықтық экономикалық жүйеде негізделеді:

- A) Еркін кәсіпкерлік қызмет
- B) Өндірушілер мен мемлекет арасындағы байланыс
- C) Өндірушілердің экономикалық тәуелділігі
- D) Меншік, бәсеке
- E) Экономиканың көптараттылық
- F) Экономикадағы идеология

7. Жекешелендіру саясаты:

- A) Шағын, орта бизнесті дамыту
- B) Шаруашылық процестерін жүргізу арқылы шектеулі ресурстарды пайдаланатын өндірістік қатынастары
- C) Мемлекеттік меншіктің болуы
- D) Табиғи ресурстарға, жерге, үйге, өндіріс құрал-жабдықтарына меншік формасын өзгерту процесі
- E) Тауар өндірушілердің экономикалық оқшаулануы
- F) Толық жұмыспен қамтуға жету, ЖҰӨ-нің көлемін өсіру, инфляцияны төмен деңгейде ұстап тұру мақсатымен елде экономикалық жағдайға бақылау жасау үшін жасайтын үкімет іс-әрекеті

8. Нарықтық экономика сипаттамасы:

- A) Баға қоюдағы мемлекеттік монополия
- B) Бәсеке
- C) Мемлекеттік баға қою
- D) Еркін саудаға мемлекеттік тыйым
- E) Орталықтан жоспарлау

9. Қазіргі таңдағы қоғамдық өндірістің маңызды мәселелері:

- A) өндірістің экологиясын сауықтыру
- B) рухани игіліктер ортасын реттеу
- C) қызметкерлердің біліктілігін реттеу
- D) қоғамдағы еңбек бөлінісі
- E) жұмыс уақытын жоспарлау

10. Сұраныс:

- A) Құндық тұрғыдан тауарлардың сапасын құрайды
- B) Өнімнің нақты бағасының тепе-теңдігі
- C) Барлық шарттар өзгеріссіз болған уақыттағы тауар бағасының өсуі
- D) Сату мен сатып алу арасындағы тепе-теңдікті қалыптастыратын бағалар
- E) Сұраныс ақшалай қамтамасыз етілген тұтынушының қажеттілігі мен сұраныс төлем қабілеттілігі
- F) Сатып алушылардың белгілі уақыт аралығында бағасы анықталған тауарларды сатып алу қабілеттілігі

11. Сұраным заңы әрекет етпейді:

- A) Тауарлар тапшылығы кезінде
- B) Субсидияларды арттырған жағдайда
- C) Салықтарды көбейткен жағдайда
- D) Сапасыз тауарлардың бағасы төмендеген жағдайда
- E) Сирек кездесетін, әрі қымбат тауарларды сатып алған жағдайда
- F) Нарықтағы сатушылар саны артқан жағдайда
- G) Сапасыз тауарлардың бағасы жоғарылаған жағдайда

12. Ағылшын заңгері А.Оноре алғаш рет меншіктің толыққанды кешенді құқықтарын ұсынды. Оны Оноре тізбесі деп атайды және ол бірнеше элементтерден құралады:

- A) еңбектік жеке меншік
- B) табыс алуға деген құқық
- C) қоғамдастыру құқығы
- D) акционерлік құқық
- E) кооперативтік меншік
- F) егемендік құқық
- G) қауіпсіздікке деген құқық

13. Меншік иесінің табыс түрі:

- A) Дивидент
- B) Тұтыну
- C) Ұтым
- D) Шығын
- E) Қор
- F) Ресурстар

14. Моральдық тозу:

- A) нақты капитал құнының өндірілген өнім құнына көшірілуі
- B) техникалық - өндірістік-тұтыну құндарының жойылуы
- C) негізгі капитал құнының төмендеуі
- D) еңбек құралдарының арзандауы
- E) жаңа технологиялардың пайда болуына байланысты құнының жойылуы

15. Өндіріс көлемінің өзгеруіне тәуелсіз бір қалыпты деңгейде төленетін тұрақты шығын:

- A) Қисығы шығындар шамасы ординатасына параллель болады
- B) Бастапқы кезде өндіріс көлемінің ұлғаюымен қатар қарқынды ұлғайып отырады
- C) Қисығы өнім саны абсциссасына перпендикуляр болады
- D) Өнім шығарылмаған уақытта нөлге тең болады
- E) Өнім өндіру процесі басталмастан бұрын пайда болады
- F) Шикізатқа, отынға, қуат көзіне, көлік қызметіне, еңбек ресурстарына жұмсалады

16. Сыртқы шығын:

- A) Кәсіпорынның өзіне тиесілі ресурстарын (меншігін) тиімді пайдалану тәсілі арқылы фирманың болжамданған ақшалай қаражаты
- B) Нақты ақша қозғалысын бейнелейді
- C) Бір қалыпты деңгейде тұрады
- D) Ішкі жабдықтаушылар арқылы өндіріс факторларына жұмсалған ақшалай қаражаттары
- E) Таңдау мәселесі пайда болған жағдайда пайдаланылады
- F) Кәсіпкерге кәсіпкерлік қабілеті үшін табыс әкеледі

17. Бұл қоғамның дамуы мен өмір сүруі үшін қажетті материалдық және рухани игіліктерді құру процесі:

- A) өндіріс
- B) өндіргіш күштер
- C) табиғи фактор
- D) өндірістік қатынас
- E) игіліктер құру процесі

18. Фирма табысын арттыруда (максимумында) орындалатын шарттар:

- A) $MP_L = \Delta TP : \Delta L$
- B) $(TC - TR) > FC$
- C) $MPK \cdot MR = P_k$
- D) $TR = TC$
- E) $MPT \cdot MR = P_t$
- F) $MPL \cdot MR = W$
- G) $AP_L = TP : L$
- H) $(TC - TR) = FC$

19. Макроэкономикалық талдау объектісі:

- A) ЖІӨ
- B) Жеке экономикалық субъектілердің тәртібі
- C) Фирма табысы
- D) Тауар сатып алу кезінде тұтынушы таңдауы
- E) Фирма шығыны
- F) Фирма пайдасы

20. Жиынтық ұсыным қисығының солға жылжуы білдіреді:

- A) Бағалардың өсуін
- B) Бағалардың төмендеуін
- C) Ұлттық өндіріс көлемінің өсуін
- D) Стагфляцияны
- E) Өндіріс көлемінің ұлғайғанын
- F) Девольвацияны
- G) Өндіріс көлемінің төмендеуін

21. Циклды классификациялаудың белгілі айқындамалары:

- A) Жеке шаруашылық циклдары және 5 жылдан бастап 10 жылға дейін
- B) Жеке шаруашылық циклдары және 1 жылдан бастап 12 жылға дейін
- C) Н.Кондратьевтің циклдары немесе ұзақтығы 30-40 жылға созылған қысқа толқынды циклдар
- D) С.Кузнецтің циклдары және ұзақтығы 20 жылмен шектеледі
- E) Н.Кондратьевтің циклдары немесе ұзақтығы 30-60 жылға созылған ұзын толқынды циклдар
- F) Күрделі шаруашылық циклдары және 1 жылдан бастап 12 жылға дейін
- G) С.Кузнецтің циклдары және ұзақтығы 40 жылмен шектеледі

22. Американ ғалым экономисі П.Самуэльсонның ойынша қоғамдағы еңбекке деген ұсыным мынадай факторлармен анықталады:

- A) Жұмысшының еңбекке қабілеттілігімен
- B) Тұрғындардың жалпы санымен
- C) Қызметкердің ой өрісімен
- D) Тұрғындардың хал ахуалымен
- E) Жұмысшының жұмсайтын еңбегінің сапасы, саны және біліктілігімен
- F) Жалақы мөлшерімен
- G) Күрделі шаруашылық циклдары

23. Валюта курсының динамикасына әсер ететін факторлар:

- A) Тауар мен қызмет көрсету импорты
- B) Шетел валютасын сату сатып алу операциясы
- C) Қаржыны сауықтыру
- D) Инфляцияға қарсы саясат
- E) Әлемдік нарықтағы валюталық сенімділік
- F) Ұлттық табыстың көлемі мен өндіріс шығындарының деңгейі
- G) Ақшаның нақты сатып алу қабілеттілігі және елдегі инфляция деңгейі

24. Валюта қолдану саласы мен тәртібіне қарай бөлінеді:

- A) Еркін конверсияланатын (толық қайтарымды)
- B) Басқа шетел валютасына айырбасталады
- C) Барлық валюталық операция бойынша (ішінара қайтарымды)
- D) Басқа шетел валютасына айырбасталмайды
- E) Еркін конверсияланбайтын (толық қайтарымсыз)

25. Экономикалық өсудің қарқыны мен сипатын анықтайтын факторлар:

- A) негізгі капитал
- B) шығындардың артуы
- C) өнім проблемасының шешілмеуі
- D) еңбек ресурстары
- E) өнімнің сапасының төмендеуі
- F) бағаның құнсыздануы
- G) уақыт тапшылығы

Экономикалық теория
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

Макроэкономика

1. Макроэкономикалық талдаудың негізгі мәселелеріне жатады:

- A) Жалақы мөлшерінің өсуі немесе құлдырауы
- B) Ұлттық өндірістің өсуі немесе құлдырауы
- C) Монополистердің бағаны көтеруі
- D) Фирма пайдасын ұлғайту
- E) Тауар нарығында сұраныс пен ұсыныс тепе-теңдігі

2. Макроэкономика зерттейді:

- A) Елдің қаржы-салық жүйесі мен саясатын
- B) Билайн ұялы телефон операторының нарықтағы үлесін
- C) Елдегі жұмыссыздық мәселесін
- D) Өндіріс факторларына табыстардың құрылуын
- E) Елдегі өндіріс көлемінің өсуін

3. Экономикалық теориядағы макроэкономикалық талдау:

- A) Ұлттық табыс шамасы
- B) Баға деңгейін және оның өзгерісін анықтау
- C) Нарықтағы сұраныс көлемі
- D) Нарықтық бағаның қалыптасуы
- E) Өндірушілердің игіліктерді өндіру көлемі мен тәсілдерін анықтауы
- F) Өндіріс факторларына бағаның құрылуы

4. Дж.М.Кейнстің ұстанымы:

- A) Мемлекет ақша жиынын ЖІӨ серпініне сәйкес реттеу керек
- B) Жеке мүддені абсолюттендіру, еркін қимылға экономиканы негіздеді
- C) Экономиканы мемлекет реттеу керек
- D) Экономиканың циклдық қозғалысы кездейсоқтық емес, нарық заңдылығы
- E) Экономика әр уақытта тепе-теңдікте болады
- F) Экономика ішкі (табиғи) заңдардың ықпалымен өзін-өзі реттейді

5. Ұлттық табыстың негізгі компоненттері:

- A) Өндіріс тауарлары мен қызметтер сомасы
- B) Ренталық түсімдер
- C) Фирмалар пайдасы
- D) Бір жылда өндірілген өнім көлемі
- E) Пайыздық түсімдер

6. Әлеуетті (потенциалды) ЖІӨ:

- A) Теріс шама
- B) Бұл көрсеткіш әр түрлі мемлекеттерде ерекше
- C) Барлық елдерде бірдей шама
- D) Номиналды ЖІӨ-ге кері пропорционал
- E) Сұранысқа байланысты
- F) Бағалар деңгейіне тәуелсіз

7. Жиынтық сұраныс көлемінің динамикасына әсер ететін бағалық факторлар:

- A) Кейнс үлгісі
- B) Шерман заңы
- C) Кобба-Дуглас үлгісі
- D) Кейнс әсері
- E) Манделл-Флеминг әсері
- F) Пигу әсері

8. AS-тің бағадан тыс факторлары:

- A) Байлық салдары
- B) Пайыз мөлшерлемесінің салдары
- C) Ресурстарға бағалар
- D) Ақша айналысының жылдамдығы
- E) Технологиядағы өзгерістер
- F) Фирмаларға салынған салықтар

9. Классикалық үлгіге сай:

- A) Жиынтық ұсыныс қисығы тік сызық, оңға-солға жылжи алмайды
- B) Экономикадағы жұмыссыздық деңгейі табиғи деңгейіне сай келеді
- C) Жиынтық ұсыныс қисығы көлденең сызық, оңға-солға жылжи алмайды
- D) Экономика толық қуатпен, ресурстардың толық қамтылу жағдайында жұмыс істейді
- E) Бағалар мен атаулы жалақы қатаң

10. Ұсыныс жағынан сілкініс болған жағдайда:

- A) Өнім көлемі төмендейді
- B) Баға өседі
- C) Жиынтық ұсыныс өседі
- D) Нақты жалақы өседі және инвестициялық шығындар көбейеді
- E) Жиынтық сұраныс қисығы солға-төмен жылжиды
- F) Жұмысбастылық төмендейді
- G) Атаулы жалақы өседі және инвестициялық шығындар көбейеді

11. Кейнс кресі үлгісіндегі іс жүзіндегі өнім шығару көлемі Y_1 тепе-теңдік Y_0 көлемнен артса, онда:
- A) Жиынтық сұраныс жиынтық ұсыныстан артық болады
  - B) Тауарлы материалдық қор өседі
  - C) Фирмалар тұтынушылар сатып алуға дайын көлемнен аз шығарады
  - D) Фирмалар өндіріс пен жұмысбастылықты ұлғайтады
  - E) Тауарлы материалдық қор қысқарады
  - F) Қор жинақтары іс жүзіндегі инвестициялардан артық болады
12. Кейнстің қарапайым мультипликатор үлгісі көрсетеді:
- A) $1/1-b(1-t)$
  - B) Ақша массасы өсімінің, табыс өсіміне қатынасын
  - C) Инвестиция өсімінің жинақ өсіміне қатынасын
  - D) $1/1-b$
  - E) $\Delta Y/\Delta G$
13. Ақша ұсынысын азайту туралы шешім қабылдау үшін Ұлттық банк:
- A) Ашық нарықта мемлекеттік облигацияларды сатып алуы мүмкін
  - B) Міндетті резервтер мөлшерлемесін арттыруы мүмкін
  - C) Есептеу мөлшерлемесін азайтуы мүмкін
  - D) Міндетті резервтер мөлшерлемесін азайтуы мүмкін
  - E) Кәсіпкерлік құрылымдарды қаржыландыруды арттыруы мүмкін
  - F) Ақша басып шығаруы мүмкін
14. Дж.М.Кейнс бойынша ақшаға сұранысты туындататын, өтемпаздыққа артықшылық берудің себепті уәждері:
- A) Сақтық
  - B) Сұраныс
  - C) Делдалдық
  - D) Ескерту
  - E) Экзогенді
15. Ақша сұранысын анықтайтын негізгі факторлар:
- A) Қор жинау дәрежесі
  - B) Мемлекеттік шығындар
  - C) Тұтыну дәрежесі
  - D) Ақша айналымының жылдамдылығы
  - E) Процент ставкасы
  - F) Табыс дәрежесі
  - G) Салық деңгейі

16. Графикте IS қисығынан жоғары жатқан нүктелерде:

- A) Ақша ұсынысы оның сұранысынан көп
- B) Тауарлар мен қызметтерге сұраныс артық
- C) Тауарлар мен қызметтерге сұраныс ұсыныстан көп
- D) Ұлттық табыс көлемі жоспарланған шығындардан аз
- E) Тауарлар мен қызметтерге ұсыныс сұраныстан көп
- F) Игіліктер нарығында артықшылық
- G) Ұлттық табыс көлемі жоспарланған шығындардан артық

17. IS қисығын құруға негіз болатындар:

- A) Бағалардың бекітілген деңгейі
- B) Мемлекеттік шығындар сырттан беріледі
- C) $JI\Theta = T\Upsilon\Theta = \Upsilon T$
- D) Жиынтық шығындар үлгісі
- E) Өте икемді жиынтық ұсыныс
- F) Кейнс кресі
- G) $Y = C + I + G + X_n$

18. Инфляция кезінде:

- A) Қарыз алушы ұтылады, қарыз беруші ұтады
- B) Ақшаның сатып алу қабілеті төмендейді
- C) Адамдардың нақты табыстары өседі
- D) Ақша құнсызданады
- E) Тауарлардың салыстырмалы бағасы төмендейді
- F) Нақты пайыз мөлшерлемесі атаулы пайыз мөлшерлемесінен төмен болады

19. Толық жұмысбастылық кезіндегі жұмыссыздықтың түрлері:

- A) Маусымдық және құрылымдық
- B) Жасырын жұмыссыздық
- C) Фрикциондық жұмыссыздық
- D) Табиғи жұмыссыздық
- E) Құрылымдық жұмыссыздық

20. Ұзақ мерзімді кезеңде жұмыссыздықтың табиғи деңгейінің артуына әсер етеді:

- A) Жалақы
- B) Жұмыс күшінің құрамында жастар үлесінің өсуі
- C) Экономикадағы жиі құрылымдық өзгерістер
- D) Ауа райы
- E) Экология
- F) Білім саласы
- G) Саяси реформа

21. Ашық экономикада макроэкономикалық саясаттың мақсаты:
- A) Экономиканы ықтимал шығарылым деңгейіне шығару
  - B) Ішкі және сыртқы тепе – теңдікке бір уақытта қол жеткізу
  - C) Тіркелген валюта бағамы жағдайында капиталдың абсолютті икемділігі
  - D) Ішкі макроэкономикалық реттеулер
  - E) Бейрезиденттерге тауар мен қызмет сатудан түсетін барлық түсімді көрсету
  - F) Сауда балансының жай-күйін бейнелеу
  - G) Ауыспалы валюта бағамын көтеру
22. Ағымдағы операциялар бойынша Қазақстан мемлекетінің балансында тапшылық болса:
- A) Ауыспалы валюта бағамы көтеріледі
  - B) Импорт көлемі ұлғайтылады
  - C) Импортқа салық салынады
  - D) Экспорт көлемі ұлғайтылады
  - E) Тапшылық қаржыландырылады
  - F) Экспорт көлемі қысқартылады
  - G) Экспорт қаржыландырылады
23. Шағын ашық экономикаға қатысты пікірлері дұрыс:
- A) Импорттың мөлшері импорттауға шекті бейімділікке тәуелді
  - B) Таза қызметтер мен таза ағымдағы трансферттер оң мөлшерді құрайды
  - C) Сауда балансының сальдосы міндетті түрде нөлге тең
  - D) Инвестициялар мөлшері әлемдік пайыз мөлшерлемесіне тәуелді
  - E) Таза экспорттың мөлшері ұлттық кіріске тәуелді
  - F) Ұлттық жинақ ақша инвестицияға тең болады
  - G) Импорттың мөлшеріне тәуелді
  - H) Жабық экономика шығысы мультипликатор мөлшеріне тең
24. Егер неміс маркасының долларға шаққандағы бағасы (1 марка) 50-ден 45 центке түссе, онда Германияда бағасы 150 маркамен сатылатын магнитофонның құны (доллармен) қалай өзгереді?
- A) 7,50 долларға азаяды
  - B) 10 долларға түседі
  - C) 8 долларға түседі
  - D) 7,50 долларға өседі
  - E) Әр маркадан 5 центке кемиді

25. Тұрғындардың өсуінсіз және технологиялық прогрессіз тұрақты жағдайдағы дұрыс тұжырымдама:

- A) Экономикаға инвестиция тарту ұлғая түседі
- B) Еңбек өнімділігі артып, өндірілген өнім көлемі ұлғая түседі
- C) Бір жұмысшының жинақтауы бір жұмысшыға шаққандағы капиталдың тозуына тең
- D) Жиынтық ұсыныс қысқа мерзімді кезеңде қарастырылады
- E) Жұмыссыздық деңгейі төмендейді және инфляция жойылады
- F) Бір жұмысшыға шаққандағы капитал көлемі уақыт кезеңінде тұрақсыз болып қалады
- G) Капиталмен қарулануы неғұрлым жоғары болса, инвестиция көлемі соғұрлым жоғары болды

Макроэкономика
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

Бухгалтерлік есеп негіздері

1. Этикалық талаптардың құрылымдық бөлімі ерекшеленеді:

- A) B бөлімі – танымал түрде тәжірибелі кәсіби бухгалтерлер
- B) D бөлімі – тәжірибесі аз маманданған бухгалтерлер
- C) A бөлімі – кодекстің жалпы қолданылуы
- D) C бөлімі – ұйымдардағы кәсіби бухгалтерлер
- E) G бөлімі – аналитикалық бухгалтерлер
- F) F бөлімі – жоғарғы білімі жоқ бухгалтерлер
- G) H бөлімі – тиімсіз бухгалтерлер

2. Бухгалтердің жұмыс орнын ұйымдастыру типі:

- A) Иерархиялық
- B) Құрылымдық
- C) Автоматтандырылған
- D) Тақырыптық
- E) Механикаландырылған

3. Бухгалтер этикасының негізін құраушы принциптері:

- A) Еңбексүйгіштік
- B) Адалдық
- C) Құпиялылық
- D) Тәуелсіздік
- E) Байқампаздық
- F) Шынайылық

4. Материалдық емес активтерге жатады:

- A) Сауда маркасы
- B) Көлік құралдары
- C) Дайын өнім
- D) Құрылыс жайлар
- E) Патент

5. Бухгалтерлік есеп объектілері:

- A) Бухгалтерлік құралдар
- B) Шаруашылық құралдардың құралу көздері
- C) Шаруашылық қызметті ауызша түсіндіру
- D) Шаруашылық үдерістер
- E) Қаржылық ақпаратты қолданушылар
- F) Бухгалтерлік үдерістер

6. Қысқа мерзімді активтер:

- A) Негізгі құралдар, материалдық емес активтер
- B) Ағымдағы активтер
- C) Қорлар, ақша қаражаттары
- D) Өндірістік есеп шоттары
- E) Негізгі құралдар, қаржылық инвестициялар
- F) Міндеттеме, резервтер

7. Баланс активінің бөлімдері:

- A) Мүліктер мен капитал
- B) Капитал және резервтер
- C) Ұзақ мерзімді активтер
- D) Ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді міндеттемелер
- E) Қысқа мерзімді міндеттемелер
- F) Негізгі өндіріс

8. Бухгалтерлік құжаттардың сенімділігі мен толықтығына жауапты:

- A) аудиторлар
- B) экономистар
- C) менеджерлер
- D) құжатты рәсімдеп қол қоюшы жауапты адамдар
- E) кәсіпорын басшысы мен бас бухгалтер
- F) ұйымның бухгалтерлік құжаттарға қол қойып, растайтын жауапты адамдары

9. Кіріспе баланс:

- A) бухгалтерлік есеп әдістерінің элементтеріне сәйкес ұйымның қандайда бір өткен уақыт аралығындағы, есепті кезеңдегі операцияларының, шаруашылық үдерістерінің қорытындыланып, белгілі бір есеп беретін жүйеге келтірілуі
- B) ғылыми зерттеулер үшін
- C) кәсіпорынның өз қызметі барысында әрбір белгіленген есеп беретін уақыттағы құрастырылған балансы
- D) кәсіпорынның жаңадан құрылған уақытында жасалған бухгалтерлік балансы
- E) ұйымдардың жарғысы тіркелген соң, меншік иелерінің салған қаражаттарын кіріске алып, жарғылық қор мен активтерді қалыптастыру

10. Ағымдағы баланс:

- A) ғылыми зерттеулер үшін
- B) ұйым өз қызметін тоқтатар кезде, таратылатын уақытта жасалған бухгалтерлік баланс
- C) кәсіпорынның жұмыс жасайтын уақытында жасалады
- D) бухгалтерлік есеп әдістерінің элементтеріне сәйкес ұйымның қандайда бір өткен уақыт аралығындағы, есепті кезеңдегі операцияларының, шаруашылық үдерістерінің қорытындыланып, белгілі бір есеп беретін жүйеге келтірілуі
- E) халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес белгіленген баланс
- F) кәсіпорынның жаңадан құрылған уақытында жасалған бухгалтерлік баланс

11. Ұзақ мерзімді активтер:

- A) негізгі құралдар
- B) қорлар
- C) алдағы уақыттағы шығындар
- D) міндеттемелер
- E) материалдық емес активтер
- F) банктік қарыздар

12. Өкімгерлік құжаттар:

- A) қызметтік хат
- B) хаттама
- C) қаулылар
- D) бұйрықтар
- E) өкімдер

13. Кез келген қаржы- шаруашылық қызметі фактісін тіркеудің негізі:

- A) Есеп реестрі
- B) Бастапқы құжат
- C) Қаржы есебі
- D) Журнал
- E) Бас кітап

14. Аналитикалық шоттар:

- A) бұл шот бойынша ақшалай өлшем жүйесі кәсіпорын жұмысын жан-жақты терең басқару үшін
- B) құралдар мен олардың көздерін одан әрі талдау үшін
- C) бұл шот мәліметтерді толық және жан-жақты ашып көрсетуге арналған
- D) бухгалтерлік есепте, өндіріс өнімінің құны немесе өзіндік бағасын анықтау үшін
- E) тек ақшалай өлшемдермен ғана емес, сондай-ақ натуралды өлшемдермен де жүргізіледі

15. Екі жақты жазу:

- A) өзара байланысты бір шоттың дебетіне және екінші шоттың кредитіне көрсету әдісі
- B) қарапайым жазу
- C) активте рәсімдеу
- D) баланстың тепе-теңдік сақтауы үшін қолданылады
- E) пассивте рәсімдеу

16. Кірістер мен шығыстар шоттары:

- A) «Негізгі өндіріс» шотымен жабылады
- B) Уақытша шоттар
- C) Тұрақты деп аталады
- D) «Жиынтық пайда (жиынтық зиян)» шотымен жабылады
- E) Әрбір есеп беру кезеңінде нөлдік қалдықпен ашылады
- F) Есеп беру кезеңінің басында кредиттік қалдықпен ашылады
- G) «Алдағы кезең кірістері (шығындары)» шотымен жабылады

17. Ұйымдағы орындалған операцияның шоттарда жазылуы:

- A) бастапқы қалдықта
- B) кредитте
- C) бір шоттың дебетіне және бір шоттың кредитіне
- D) бірнеше шоттың дебетіне және бір шоттың кредитіне
- E) бірнеше шоттың кредитінде және бір шоттың дебетінде

18. Мақсаты бойынша құжаттардың бөлінуі:

- A) Жинақтық және бір реттік
- B) Бухгалтерлік рәсімдеу
- C) Бір реттік және жиынтық
- D) Атқарушы
- E) Өкілдік
- F) Ішкі, сыртқы
- G) Бастапқы және жиынтық

19. Қорларды есептеу карточкасы:

- A) Бас бухгалтер жүргізеді
- B) Материалдардың шығындарын шығын бағыттары бойынша үлестіру үшін арналған
- C) Қоймадағы қорлардың қозғалысын есептеу үшін қолданылады
- D) Әрбір материалдардың жеке түріне ашылады
- E) Материалды жауапты тұлғамен жүргізіледі
- F) Материалдардың кезеңдік есебі үшін қолданылады

20. Есеп саясатын қалыптастыру барысындағы негізгі принциптері:

- A) Сақтық, тепе-тендік
- B) Үздіксіздік
- C) Сақтық
- D) Екіжақтылық, материалдық
- E) Сабақтастық
- F) Дербестік
- G) Материалдық, өзіндік құн

21. Тауарлық-материалдық қорлардың өзіндік құнына:

- A) Көлік-дайындау шығындары
- B) Құрылыс-жайлардың амортизациясына шығындар
- C) Директордың еңбек ақысына шығындар
- D) Өнім өндіруге шығындар
- E) Сатып алуға шығындар
- F) Өнімді қайта өңдеуге шығындар

22. Қаржылық есептілікті құру үшін талаптар қойылады:

- A) Қаржылық жағдайы, ақша қаражаттарының қозғалысы, меншікті капитал мен активтің өзгерісі жайлы
- B) Жылдық мәлімет негізінде жасалған есептілікті сыртқы пайдаланушыларға ұсыну
- C) Қаржылық жағдайы, ақша қаражаттарының қозғалысы, капиталға өзгеріс жайлы
- D) Есептілік ұлттық валютада және жетекші мен бас бухгалтердің қолы қойылып тиісті сипаттамаларға ие болуы керек
- E) Есептілік нақты, толық, ұйымның барлық қызметтерін қосуы керек және заңға сәйкес барлық реквизиттермен толтырылуы тиіс
- F) Бекітілген нысанға сәйкес құрылған бухгалтерлік есеп мәліметтерінің негізінде кәсіпорынның шаруашылық қызметі бойынша мүліктік және қаржылық есептілік көрсеткіштерінің жүйесі
- G) Қаржылық жағдайы, ақша ағындары, капиталға өзгеріс жайлы

23. Материалдық – ордерлік есеп нысанының ерекшелігі:

- A) Алғашқы және жинақтаушы құжаттар мәліметтерінің негізінде жасалады
- B) Ай соңында синтетикалық және аналитикалық шот мәліметтері негізінде айналым ведомосі жасалады
- C) Жүйелі және хронологиялық жазбалар біріктіріледі
- D) Журнал – ордер мен Бас кітапты тиімді құрудың арқасында жазулар саны азаяды
- E) Белгілі бір синтетикалық шот пен шоттар тобына алынады
- F) Ай ішіндегі мәліметтер алғашқы құжаттар негізінде күн сайын жинақталады
- G) Едәуір деректемелері бар парақтарда жасалады

24. Журнал – ордері:

- A) Бухгалтерлік және салықтық регистрлер
- B) Алғашқы және жинақтаушы құжаттар мәліметтердің негізінде айына бір рет жинақталуы
- C) Есепті автоматтандыру
- D) Ай ішіндегі мәліметтер алғашқы құжаттар негізінде күн сайын жинақталуы
- E) Жазулар санының азаюы
- F) Синтетикалық және аналитикалық шот мәліметтері негізінде айналым ведомосінің жасалуы
- G) Белгілі бір синтетикалық шот пен шоттар тобына ашылуы

25. Бухгалтерлік есептің қарапайым нысанының ерекшелігі:

- A) Есеп автоматты құралдар көмегімен жүргізіледі
- B) Едәуір деректемелері бар бос парақтар
- C) Ұлттық стандарттарға сай жасалған кестелер біріктіріледі
- D) Шағын кәсіпкерлік субъектілеріне арналған
- E) Объектілер есебінің регистрлері қолданылады
- F) Мәліметтер қолмен толтырылуы
- G) Журнал – ордер мен Бас кітапты тиімді құрудың арқасында жазулар саны азаяды

**Бухгалтерлік есеп негіздері
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Басқару есебі I

1. Басқару есебінде есеп беруді құрастыру жиілігі:

- A) Он күн сайын
- B) Қажет болған жағдайда
- C) Үздіксіз
- D) Тоқсан сайын
- E) Ай сайын

2. Басқару есебі:

- A) стратегиялық
- B) салықтық
- C) статистикалық
- D) қаржылық
- E) алдағы кезең шығындарының есебі

3. Инкрементті (өспелі) шығын:

- A) Кезең шығындарына жатқызылатын шығыстар
- B) Өндірістің немесе өнімнің жаңа түрін игеруге, дайындауға, сынауға жұмсалынған шығындар
- C) Өндірістің және өнімнің жаңа түрін игеруге, дайындауға, сынауға жұмсалынған, бірақ өнімнің немесе қызметтердің өзіндік құнына жатқызылмайтын шығындарды айтамыз
- D) Ұйымның қорытынды пайдасына апарылатын шығындар
- E) Жаңа өнім түрін игеруге, оны сынақтан өткізуге жұмсалынған және өнімнің өзіндік құнына қосылатын шығындарды айтамыз
- F) Өндірістің және өнімнің жаңа түрін игеруге, дайындауға, сынауға және техникалық әдебиеттерге жазылуға жұмсалынған шығындар

4. Өндіріске жұмсалынған шығындар:

- A) Өндірісті жоспарлауға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны
- B) Өнім өндірісіне жұмсалынған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны
- C) Өндірісті игеруге жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны
- D) Бақылауға, жоспарлауға, басқаруға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны
- E) Ұйымды басқаруға жұмсаған материалдық, еңбек ақы және үстеме шығыстардың ақшалай құны

5. СЫЗЫҚТЫҚ ҚАТЫНАС:

- A) мамандану
- B) бас бухгалтер барлық бухгалтерлердің қызметіне жауап береді
- C) цех басшысы цехтағы процеске толық жауапты
- D) өндіріс тиімділігі
- E) басқару
- F) өз басшылығындағы қызметкерлерге қатысты жауапкершілік

6. Дт 1350 «Басқа да материалдар» Кт 8110 «Негізгі өндіріс» мазмұнын және алғашқы құжаттары:

- A) Өндіріске басқа да материалдар жөнелтілді, лимитті-заборлы карта
- B) Көмекші өндіріс цехынан басқа да материалдар кірістелді, лимитті-заборлы картамен
- C) Өндірістен артық қалған басқа да материалдар накладнойлар негізінде қабылданды
- D) Негізгі өндірістен артық қалған басқа да материалдар қабылданды, накладнойлар бойынша
- E) Көмекші өндіріске басқа да материалдар жөнелтілді, талаптар

7. Негізгі өндірістегі жұмысшылардың еңбек ақы шығындары есебінің құжаттары:

- A) Маршруттық жүк қағаздарда
- B) Өндіріс туралы анықтамаларда
- C) Жұмысшының жеке карточкасында
- D) Шот фактураларда
- E) Кесімді жұмысқа тапсырмаларда
- F) Еңбек ақыны төлеу ведомостінде
- G) Жұмыс уақыты есебінің табелінде

8. Көмекші өндіріс шығындары:

- A) Орындалған жұмыс, қызмет көлеміне
- B) Өнеркәсіптік өндіріске
- C) Кезең шығындарына
- D) Көмекші өндіріс қызметінің өзіндік құнына
- E) Жалпы және әкімшілік шығындарына
- F) Сату бойынша шығындарға
- G) Қызмет көрсететін өндіріске

9. Өнімнің өзіндік құнын калькуляциялаудың және шығындар есебінің процестік әдісі қолданылады:

- A) Шектелмеген номенклатуралық салаларда
- B) Өнімнің белгілі бір шекті номенклатурасын өндіретін салаларда
- C) Көмір өнеркәсібінде
- D) Өнімнің белгілі бір шекті номенклатурасын дайындайтын салаларда
- E) Шектелген номенклатуралық салаларда

10. Мақсатты баға құру:

- A) үстеме баға мақсаттық түсімдерді қамтамасыз етуі қажет
- B) баға көлемі өндірістік шығындарды жауып және пайданы қамтамасыз етуі қажет
- C) бастапқы белгіленген бағаға түзетулер еңгізілуі мүмкін
- D) баға нарықпен анықталады
- E) өткен кезең бағаларының шегінде белгіленеді

11. Өнімнің өзіндік құнына кірмейтін шығындар:

- A) Шикізат пен материалдар, еңбек шығыны
- B) Кезең шығыстары
- C) Еңбек шығыны
- D) Өндірістік жұмысшылардың еңбек ақылары
- E) Әкімшілік шығындар, коммерциялық шығындар, пайыздар бойынша шығындар
- F) Негізгі материалдар
- G) Өндірістік жанама шығындар мен еңбек шығындары

12. Сату шығындарына жатпайды:

- A) Өндіріс жұмысшыларының негізгі және қосымша еңбек ақылары
- B) Сатушылардың еңбек ақыларынан аударымдар
- C) Сатушылардың еңбек ақылары
- D) Жарнама шығындары
- E) Сату орындары бойынша коммуналдық төлемдер
- F) Өнім өндірісіндегі материалдық шығындар

13. Әр тапсырыстың өзіндік құнына кіреді:

- A) тапсырысқа кіретін детальдардың өзіндік құны
- B) технологиялық операцияларды атқару шығындары
- C) коммерциялық емес шығындар
- D) тапсырыс карточкасы
- E) делдалға тауарды сатқаны үшін комиссиялық сыйақы
- F) күдікті қарыздар сомасы
- G) баланста актив ретінде көрсетілетін шығындар

14. Процестік әдіс қолданылады:

- A) үздіксіз өндірістік циклі бар өндірісте
- B) біртекті немесе шашамен ұқсас өнімді өндіретін кәсіпорындарда
- C) коммерциялық емес ұйымдарда
- D) әр түрлі және күрделі өнімдерді жаппай өндіретін кәсіпорындарда
- E) технологиялық процестің жеке сатыларында бастапқы шикізатты қайта өңдеу жолымен өнім алатын барлық кәсіпорындарда
- F) әртүрлі ассортименттегі өнім өңдеуде
- G) әр түрлі және күрделі өнімдерді сериямен өндіретін кәсіпорындарда

15. Процестік калькуляциялаудағы конверсиялық шығындар:

- A) тікелей материалдар
- B) сыйақы түріндегі шығындар болып табылады
- C) дайын өнімнің өзіндік құнына кіреді
- D) еңбекақыға кеткен тікелей шығындар
- E) өндірістік шығындарға жатады
- F) әкімшілік шығындар болып табылады
- G) коммерциялық шығындарға кіреді

16. Өнім бірлігінің өзіндік құны есептеледі:

- A) Барлық шығындарды қосу
- B) Барлық өнімнің өзіндік құнын өндіріс көлеміне бөлу
- C) Барлық өндірістік үстеме шығындарды өндірілген өнімнің көлеміне бөлу арқылы анықтау
- D) Барлық жұмсалынған шығындарды өндірілген өнімнің көлеміне бөлу арқылы анықтау
- E) Өндіріс көлеміне жұмсалған барлық шығынды өндірілген өнім көлеміне бөлу
- F) Табыстан өндіріс шығындарын азайту
- G) Өндіріс көлемін барлық өнімнің өзіндік құнын көбейту

17. Толық өзіндік құнды калькуляциялауда үстеме шығыстарды бөлу процесі:

- A) тікелей еңбек шығындары
- B) объектіге жатқызылған шығындар таңдалады және жинақталады
- C) негізгі құрал-жабдықтардың амортизациясы
- D) жылытуға шығындар жинақталады
- E) шығындардың бөлу базасы таңдалады

18. Маржиналды шығындар және маржиналды түсімдер:

- A) қосымша өнім бірлігін өндіруге байланысты шығындар
- B) өткен кезеңде қабылдаған шешімдер кезінде орын алған шығындар
- C) альтернативті шығындар
- D) дифференциалды шығындар
- E) тұрақты шығындар
- F) әкімшілік шығындар

19. Бірлесіп өндірілетін өнімдер:

- A) кәсіпорынның қаржылық нәтижесіне маңызды әсер етеді
- B) негізгі өнімдер өндірісі процесінде пайда болатын өнімдер
- C) бір өнімнің өндірісі басқалардың өндірісіне әкелмейтін салаларға сипатты
- D) басқалармен бір мезгілде өндірілетін өнімдер, бірақ басқаларға қарағанда олардың өткізу бағасы әлде қайда төмен
- E) кейде жоғары абсолютті бағаға ие болу мүмкін, бірақ олардың әсері екінші сатыда тұрады
- F) бір мезгілде өндірілетін, бірақ әр қайсысының өз өткізу бағасы бар өнімдер
- G) бөліну нүктесіне дейін жеке өнімдер болып табылмайды

20. Өндірістің шартты көлемін есептеуде өнімнің бірлігінің өзіндік құнын талдау, қорытынды өзіндік құнды есептеу:

- A) операциялардың натуралдық және құндық бейнеленуі
- B) қосымша шығындарды есептеу (еңбекақы плюс үстеме шығындар)
- C) шығындарды талдау процедурасы
- D) тапсырыстық калькуляцияның негізгі кезеңі
- E) тапсырыстық калькуляцияның негізгі кезеңі
- F) мөлшерлі калькуляцияның негізгі кезеңі

21. Еңбекақы бойынша нормадан ауытқу келесідей анықталады:

- A) қосымша операцияларға төлеу бойынша
- B) бағалауда есепке алынады
- C) технологиялық процестерде қарастырылмаған еңбек шығыны
- D) нормаларға әр түрлі үстемелерді қосу бойынша
- E) болашақта табыс әкелуге тиіс

22. Шикізаттар мен материалдар шығындарының ауытқуы келесі тәсілдермен анықталады:

- A) бағалау әдісімен
- B) коммерциялық шығындармен
- C) түгендеу әдісімен
- D) партия бойынша ашып көрсету есебімен
- E) болашақта кіріс әкелу мүмкіндігін жоғалтқан ресурстар
- F) екі жақты жазу әдісімен

23. Нормативтік әдісте норманы өзгертудің маңызы:

- A) арнайы құжатпен көрсетіледі
- B) жаңа техника мен технологияларды енгізілуі
- C) бағалауда есепке алынады
- D) бағалауда есепке алынбайды
- E) нормативтік базаны анықтау үшін қажет
- F) ағымдағы есепті кезеңнің пайда мен шығындар шотында шығыстар ретінде тіркеледі

24. Жанама өнімдерді есепке алғанда:

- A) Уақытша өткізу бойынша есептеу әдісі қолданылады
- B) Барлық өнімдер бірыңғай пайыздық қатынаста жалпы табыс әкеледі деп талап етіледі
- C) Әрбір өнім бірдей кіріс әкелу мүмкін деп талап етіледі
- D) Кешенді шығындар бірлесіп өндірілетін өнімдер арасында өнімдерді сатудан түскен түсімді бағалауына пропорционалды таратылады
- E) Жанама өнімдердің немесе қалдықтардың құнын негізгі өнімнің құнынан азайтады
- F) ТМҚ құнын бағалау сатудың таза түсімінен аспайды деп кепіл беріледі

25. Өндіріс көлемінің өзгерісіне байланысты өнімнің бір өлшеміне өзгермелі шығындар:

- A) Ұйым шешіміне байланысты өзгереді
- B) Маңызды өзгереді
- C) Азайып отырады
- D) Маңызсыз өзгереді
- E) Өндіріс көлеміне байланыссыз тұрақты болып қалады
- F) Ұйымның іскерлік белсенділігіне байланысты өзгереді

Басқару есебі I
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ